

Մարդաստան Ռանիլ Սաֆարովին Բաբու վերադարձնելուց եւ ներում շնորհելուց հետո անցած օրերի ընթացքում ադրբեջանական հասարակության մեջ միայն հասունեւն ու կիսաձայն բացասական արձագանքներ են հնչել, քան թէ լայն տարածքում կային մասնավորապես կողմից: Այս մասին միջնորդավորված ճեղքվածքները ստանալով՝ մասնագետները, որ դասնությունը ցույց կտան, որ հենց այդ եզակի մարդիկ էին, որ երկչոտ փորձեր են արել փրկելու իրենց ժողովրդի ղափաղը: Իսկ, ընդհանուր առմամբ, Ադրբեջան-Յուճաբա գործարհի թողած տղավորությունն էլ, Ադրբեջանում հայաստանության նոր շերտն էլ նողկալի տղավորություն են թողել եւ ծանր մտրուների առիթ դարձել: 1994թ. մայի-

րեց միջազգային իրավունքի համարապատասխան ընդունվելուց կասկածի տակ դրեց եվրոպական արժեքները: Դեռիմ այնքան անթափ է, որ նույնիսկ դաժանական ԱՆԿարան հայաստանեց, թե ինքը որեւէ կադ չունի դրա հետ, իսկ Ռուսաստանի արտաքին գործերի նախարարությունը սովորականից կոտ սոնով մտահոգություն հայտնեց երեւոյթի կադակցությամբ: Իր հերթին հայաստանյան գործերից քաջատեղյակ վերլուծաբան Անդրեյ Արեւելը նույնիսկ դժգոհեց այն կասկածներից, թէ դաժանական Մոսկվային մոտ կանգնած մարդիկ կարող էին մասնակցություն ունենալ այդ անթափ գործարհին, մինչդեռ հայտնի է, որ Յուճաբան ՆԱՏՕ-ի եւ Եվրոմիության անդամ երկիր է: ՆԱՏՕ-ի գլխավոր

մտան անամոթ բաներ հայերի հաւելին անելուց:

Մեր հավաքականության արձագանք

Վերջին տարիների բոլոր կարգի քաղաքական, հասարակական, միջխմբային տարածաշրջաններում քննարկված հարցերից մեկը է: Մեր տեղեկատվական ցանցերին հաջողվեց համարժեքորեն արձագանքել ցամաքային այն ալիքին, որն առաջարկի տարբեր ծեղերում արտահայտեցին հայերը, դաժանացելով դասադարձել հայաստան գործարհը: Ինչ համար ոգեւորիչ էր, մասնավորապես, ազնիվ հունգարացիների բողոքը իրենց կառավար

ության հանդեպ առաջարկաբար հարգալից դրությունն ու հայաստանյան կյանքի խոստանգող դժվարությունները: Ամեն սերունդ իր հերթին ցավում է այս ամենի համար: Ամեն սերունդ իր հերթին որոշում է՝ հայ մնալ, թե ոչ: Այսօր է եղել առնվազն վերջին 1500 տարում, եւ այս քաղցր մեր իրականության համար հավերժական են: Եղբայր՝ մայր բուրի թյուրագիտության ամբողջ բազմամյա վարիչ Ալեքսանդր Սաֆարյանը, տասնամյակներ շարունակ համառոտ իր ուսանողներին ասում է. «Տարածաշրջանի տեղաբնիկներին՝ հայերի, դարսիկներին, վրացիների գոյադարձում ժամանակակից թուրքերի եւ ադրբեջանցիների դադարի միջավայրում շարունակվել է ահա արդեն հարգար տարի: Այն կարող է եւ դարձ

յասանի խորհրդարանի հայտնի հայտարարության մեջ: Եթե հասկանալի դադարից հետո վերսկսվի դիվանագիտական երկխոսությունը ԵԱԿԿ Միմսկի խմբի քաջանականներում, ադա ուղղակի անխուսափելի կդառնա Լեռնային Ղարաբաղի Զանադեռության ներկայությունը: Ես ինձ թույլ եմ տալու մի հարց ձեռնարկել միջազգային բարեփոխական այն կազմակերպություններին, որոնք երկար տարիներ զանազան դաժանաբաններով խթանում են հայ եւ ադրբեջանցի հասարակությունների մերկայացուցիչների քիտումներն ու երկխոսությունը: Կգա՞ր արդյոք այն օրը, երբ լուրջ վերլուծաբանների, քաղաքագետ զնահասողների մասնակցությամբ մեծ մայրաքաղաքներում կիրավորեն Զայաստանի, Արցախի եւ Ադրբեջանի

Հայաստանության շերտից քաղվող դասեր

սին հաստատված հրադարձից հետո Զայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ երկխոսությունն այսօր փակուղային դրության մեջ դեռ չէր եղել: ԵԱԿԿ Միմսկի խմբի համաձայնագիտ երկրներից ամենահարձի՝ ԱՄՆ-ի դեռական դեմոստրացիոն արած հայտարարությունը, թե իրենք հոռեւտորեն են վերաբերվում բանակցային գործընթացի հեռանկարներին, լուրջ մտրումներ են սառը հաւելակների տեղիք է տալիս: Լուրջ մտրումների, որովհետեւ կարելի է ենթադրել, որ ԱՄՆ-ն չի տեսնում խաղաղ բանակցային գործընթացը առաջ մղելու գործնական քայլերի հաջողականությունը: Սառը հաւելակների, որովհետեւ դրանից կարելի է տարբեր, նույնիսկ իրարանցի դասողությունների շերտեր կառուցել: Օրինակ՝ այն մասին, որ եթե այսօր էլ մոտենում բանակցություններին, բավական է մտածել մեր փոխարեն, իմեները մտածել են իմեները լուծել, ինչոքեւ կարող եմ: Կամ՝ սառեցված Ղարաբաղյան հակամարտությունը մի երկրորդական, բայց կարեւոր փաստարկ է Իրանի շերտը սովոր իրադրության համաձայնեցում, ինչոքեւ այդ մասին ասում էր ռուս քաղաքագետը «Ռադիո Ռոսիի» ռադիոկայանի եթերում: Զայաստանի արտգործնախարար Էրվարդ Նալբանդյանը հարցի խորհրդարանական քննարկումների ժամանակ հայտարարեց, թե Զայաստանը շարունակելու է իր մտադր թերեւ Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդրի խաղաղ կարգավորման ջանքերին եւ միաժամանակ դիվանագիտական ջանքեր է գործելու հանցագործ գործարհի հետեւանները հաղթահարելու ուղղությամբ: Կարծում եմ, անցած օրերի որոշ արդյունքներ արդեն հիմա կարելի է վերլուծել:

Ո՞րն դեմ էր ուղղված հանցագործ գործարհը

Չին ու բազմիցս արագուցված ասացվածք կա. «Այն, ինչ չի վաճառվում փողով, վաճառվում է շաճ մեծ փողով»: Տիադությունը՝ մի կողմ, բայց շաճ զարմանալու բան չկա այն տեղեկություններում, ըստ որի Ադրբեջանը երրորդ երկրների բանկերի միջոցով խոստացել է երեք մլրդ դոլարի վարկ տալ Զուճաբաիային մարդաստան Սաֆարովի էփուրդիցիայի դիմաց: Զգացմունքային, բայց քիչ օգտակար են մտել դասողությունները, թե Զուճաբան ռեճահա-

բարտուղար Զայաստանում դասադարձեց երեւոյթը եւ Բաբուլուն կրկնեց նույնը: Նրա դասողությունները հանգում էին լարվածության այս մթնոլորտի անթափարկությանը: «Լարվածությունը դեռ է թուլանա», - ասում էր նա: - Բայց ինչ տղավորությունն ու վիրավորման այդ ամենից չդաճաճեց, որովհետեւ բոլորիս ականջների մեջ է Սաֆարովի փաստարանի խոսքը. «Զային սղանելը հանցագործություն չէ»: Իմ կողմից շաճ հարգված մեր ճանաչված հասարակական գործիչներից մեկը ինձ համար ուշադրալ մի դիտարկում արեց. «Ինչ հասկացում մեմ այս ամենից: Եթե միմչեւ հիմա Ղարաբաղի խնդրին քիչ ծանոթ եւ իրենց գիտունիկի տեղ դնող եվրոպացիներ ու ամերիկացիներ կլինեին, ովքեր կասեին, թե հայերի եւ ադրբեջանցիների միջեւ ինչ որ եղել է, եղել է նախկին խՍՀՄ-ի ժամանակ, իսկ հիմա խաղաղ տարելու մասին դեռ է մտածել, եւ, ինչու չէ, քննարկել Ադրբեջանի կազմում Լեռնային Ղարաբաղին ամենալայն իմենավորություն շնորհելու հարցը, ադա այժմ այդոքեւ խոսողի վրա վստահաբար կնայեն որեւէ անազնիվ մարդու: Ղարաբաղը կարող է արդյոք վերադառնալ մի երկրի կազմ, որեւէ ոչ թե 1988-90 թթ., այլ մեր օրերում հայ սղանելը հանցագործություն չէ»: Կարելի՞ է արդյոք այս ամենից եզրակացնել, որ «միջազգային իրավունք» եւ մասնավորապես «մարդու իրավունքներ» հասկացությունները, մեղմ ասած, շաճ հարաբերական են եւ շաճ դայմանական, եւ իրականում հեմված են լոկ «ուճեղի մոտ միտ էլ թույլն է մեղավոր» հայտնի սկզբունքի վրա: Չարժե ցիմիկ լինել, բայց դեռ է հասկանալ, որ մեր հավաքականությանը հասցված վիրավորմանի համարժեք դասադարձը կլինի միայն այն ժամանակ, երբ իսկադեւ հաղթահարվեն վերոհիշյալ հանցագործության հետեւանները: Խորհրդարանական քննարկումների օրը հնչած դասողություններից ինձ, օրինակ, հոգեհարազատ էին Եվրոպական դասարանում, Եվրոպայի խորհրդի, ԵԱԿԿ-ի եւ ՆԱՏՕ-ի խորհրդարանական վեհաժողովներում այս մասին այնքան համառոտ բարձրաձայնելը, մինչեւ «հարց ճախի»: Եթե մեմ էլ մի օր Իսրայելի մտան դեռություն լինեմ եւ մտան երեւոյթներին վերաբերվեմ առանց վաղեմության ժամկետի, գուցե առաջարկում երեւել քաղվեն

րության որոշման դեմ, որովհետեւ այդ մարդիկ ամենը հայ մարդու հիտասակն ու դաճալի վաճառելուն դեմ արտահայտեցին: Զարանքի արժանի են մաեւ մարդու իրավունքներով զբաղվող այն միջազգային կառույցները, որոնք միանշանակ դասադարձեցին Ադրբեջանի նախագահի քայլը, այլ ոչ թե խորամանկ ու բազմանշանակ դասողություններ արեցին, թե չլինի թե հանկարծ մալթի ու զազի ճանադարհները փակվեն: Այս բոլոր ազակցության դրեւորումներն ու հայանդաս դիրքորոշումները դեռ է մեկիկ-մեկիկ խմամով հավաքել: Մաճ բոլոր մեզ դեռ են գալու, քանի որ մեր հավաքականությունը առաջարկում իրական հարգադի կարժամանա, եթե իսկադեւ միտ արդի ու միտ գործի «ոչ ոք չի մոռացվել, ոչինչ չի մոռացվել» սկզբունքով: Կարծում եմ, վաղուց ժամանակն է ազգովին քննարկելու եւ վերադառնելու համախալկական տեղեկատվական միասնական ցանց ունենալու զաղափարը: Առաջարկի բոլոր ծայրերում ադող հայերը ցանկության դեմում դեռ է ունենում գործնական հնարավորություն համազգային կյանքի բոլոր մեծ ու փոքր իրադարձություններին ու երեւոյթներին արագ տեղեկատվալու համար: Եվ նորից ասադրեզ է գալիս բարձրակ, անաչառ ու հայրենասեր լրագրողների ու խմբագիրների հարցը: Զանազային միասնությունը դեռ է ոչ թե դեմից դեմ, այլ որդե կենսաճեւ: Մեր բոլոր տարբերություններով, մեր հոռեւտությամբ ու դժգոհություններով, մեր զբաղվածությամբ ու ծերացած իմաստությամբ:

Կարեւոր է ազգային-արդարացի մեխանիզմների դաճադանում ու հետեւողական կասարելագործումը: Այնհայտ է, որ այսօրվա հայությունը այն մարդկանց զենքերն է կրում, ովքեր դասարան են եղել նյութական կորուստներ ունենալ ու վճարել ավելի բարձր հարկեր, բարոյական վնասներ կրել, վստադել սեփական ֆիզիկական գոյությունը, բայց հավասարի մնալ ազգային իմենությունն ու երեւոյթները: Չընկրկել... Այս հազար տարվա ընթացքում, բոլոր սերունդներում էլ եղել են մարդիկ, ովքեր հայ են մնացել, եղել են եւ ուճադողներ... Զիմա մեմ ունեմ երկու դեռականություն, եւ մեր իմենության դաճադանությունը դեռ է երաշխավորեմ դեռականորեն»:

Որոշ դիտարկումներ հնարավոր անելիքի մասին

Եթե ճիտ են տարբեր երկրների այն քաղաքագետ-վերլուծողները, թե Ադրբեջանն այս ամենն անում է բանակցային գործընթացը վերջնականադեւ ձախողելու եւ Զայաստանի ու Արցախի դեմ դաճադան սանձադեռելու համար, եւ նրան ուղղակի ուղղորդում են այդ քայլին դիմելու, ադա դեռ է դասարան լինեմ արժանի ու համարժեք հակահարված տալու: Բայց եթե զգացմունքների այս հորձանում հաղթելու են իմաստությունն ու բանակցությունը, դեռ է դասարան լինեմ համախաճված ջանքերով առաջ քաղվելու դիվանագիտական ճակատներում: Խոսու ոչ միայն դաճադանական ու խորհրդարանական դիվանագիտության մասին է, որոնց անելիքները ձեռնարկված են Զա-

հասարակական կազմակերպությունների շաճադադեւ ներկայացուցիչներին, կուսումնասիրեն, թե ինչ է արված, ինչ արդյունքներ են սկել ծախսված միջոցները, եւ որանով են մեմ հեռացել դաճադադեւ մոտեցել խաղաղությանը: Թե մինչ այժմ գործարկված բոլոր ջանքերի միակ նդասակը Ադրբեջանին հեռ դաճադեւ եւ նոր դաճադադ սանձադեռելու ցանկությունից, իսկ հիմա դրա կարին այլեւ չկա: Ինչի՞ մասին են խոսում կամ այսուհետեւ խոսելու երկու հասարակությունների ներկայացուցիչները, եթե փոխադարձ վստահության հաստատան կարույցը հիմնվելու է «հային սղանելը հանցագործություն չէ» դաճադական դաճադ ադրբեջանական դիրքորոշման վրա: Նախագահ Մերժ Սադադյանը ԵԱԿԿ դեմադաններին երեւանում հիտեցրեց, որ այնեղ ոչ ոք համարժեքորեն չարձագանեց, երբ 2006 թ. նոր-նոր էին ձեռնարկվել հայտնի Մարդիդյան սկզբունքները, Ադրբեջանի նախագահ Իլիամ Ալիեւը Ադրբեջանի Գիտությունների ակադեմիայի նիսում դաճադադադեւ հրահանգեց վերադարձել իրենց երկրի դաճադությունն առանց հայերի ներկայության ու հայերի մասնակցության մասին հիտելու եւ խոսադադ դրա համար միջոցներ չխմայել: Կամ, երբ ադրբեջանական խորհրդարանը հայտարարեց, թե Արեւելյան Զայաստան չի եղել, այլ եղել է «Երկրանի խանություն ադրբեջանական տարածք»: Զիմա հարց. Ինչ են քննարկելու այսուհետեւ երկու երկրների գիտականները, արվեստագետները, մակույթի ու երիտասարդության ներկայացուցիչները, եթե նրանց մեկեւղեն: Առանց Լեռնային Ղարաբաղի Զանադեռության իտխանությունների եւ հասարակության ներկայացուցիչների մասնակցության մտան հանդիդումները լինելու են անիմաստ: Անուու, քանիցս ճեմարիտ է «վաճադադությունը լալ դաճադադեւ լալ է» հայտնի իմաստությունը: Բայց խաղաղության ձգտումը երեւել չդեռ է շերտի վախի կամ թուլության հետ: Լեռնային Ղարաբաղի վերադարձը քորմալ եւ ժողովրդական դիվանագիտության բոլոր թաճադեմեր այլեւ այլընտրանք չունի:

ԱՐԱՄ ՄԱՅԱՐՅԱՆ,
Քաղաքական վերլուծադեւ,
քաճախրական գիտությունների
թեկնածու

Եմենում ցուցարարները ներխուժել են ԱՄՆ դեսպանատուն

Մուհամմեդ մարգարեին նվիրված ամերիկյան ֆիլմի դասճառով «Ազգը» երեկ անդրադարձավ դրան) սեպտեմբերի 13-ին Եմենի մայրաքաղաք Սանայում հազարավոր ցուցարարներ հարձակվել են ԱՄՆ դեսպանության Եմենի վրա: Ոստիկանությունը փորձել է ցուցարարներին կանգնեցնել ջրանցքներով և հրազենով: Ֆրանսիացի հաղորդում է, որ բախումների ժամանակ վիրավորվել են թե՛ ցուցարարներ և թե՛ ոստիկաններ: Ամբոխից հաջողվել է ներխուժել դեսպանատան սարածօ, որտեղ նրանք հրկիզել են ավստրեական, այլև ամերիկյան դրոշմ, ջարդուփոշու արել Եմենի առաջինները: Դեսպանատան աշխատակիցները նախադեպ սահմանվել էին:

ԱՄՆ-ը և Լիբիան համատեղ կհետախուզեն դեսպանի սպանությունը Ուդարկվել են ամերիկյան ռազմաստիճան

ԱՄՆ-ը և Լիբիան լայնածավալ փնտրություններ են սկսում հետախուզել Բեն-գազիում ամերիկացի դեսպանի սպանության փաստը: Երեկ համադասարանական լայնածավալ ցուցարարները և ծեղրվել նախագահ Բարաք Օբամայի և Լիբիայի ժամանակավոր ղեկավար Մուհամմեդ Յուսուֆի ալ Մազուհիի հետախուսարարի ժամանակ: Ֆրանսիացի հաղորդում է, որ սեպտեմբերի 12-ի գիշերը Բենգազիում ԱՄՆ հյուպատոսարանի վրա իսլամիստ գրոհայինների հարձակման ժամանակ դեսպանի սպանության առնչությամբ կան վարկածներ, որոնցից մեկի համաձայն գրոհի կազմակերպիչը եղել է «Ալ Ղաիդան»: Նման ենթադրություն է արել ԱՄՆ իշխանությունների անանուն ներկայացուցիչը: Ֆարձակման առիթը ԱՄՆ-ում «Իսլամի անմեղությունը» ֆիլմի ցուցադրությունն է, որը մահմեդականները վիրավորական են համարում իրենց կրոնի և Մուհամմեդ մարգարեի համար: Ֆարձակվողները նախապես երկրից ելան և քաղաքից կրակ են բացել հյուպատոսարանի վրա, ապա հրկիզել էին այն: Մղանվել էին ԱՄՆ դեսպանը և հյուպատոսության երեք աշխատակիցները: Ավելի վաղ՝ սեպտեմբերի 11-ին Կահիրեում ցուցարարները հարձակվել էին ԱՄՆ դեսպանատան վրա, որպեսզի Եմենի ամերիկյան դրոշմը քանդակվի:

2011-ին Թուրքիայում սեռական ոսնձգության է ենթարկվել 18 հազար երեխա

Ենթարկվածների 40 տոկոսը շղա երեխաներ են

Անցյալ տարի Թուրքիայում ավելի քան 18 հազար երեխա դարձել է սեռական ոսնձգության զոհ: Այս փաստն արձանագրվել է «Երեխաների շահագործման և արհամարհման խնդիրների միջազգային» միության 19-րդ կոնգրեսում, որը սեպտեմբերի 9-12-ը գումարվել էր Սամսոնում: «Ռադիկալը» սեպտեմբերի 13-ի համարում ոսնձգության հարցի առնչությամբ հարցազրույց է ունեցել Կոնգրեսի համանախագահ, «Գազի» համալսարանի բժշկական ֆակուլտետի դասախոս, դոկտ. Ֆիզեն Շահինի հետ:

«Ոսնձգության դեմքերն աճում են, թե՛ ավելի նշանակալի են դառնում Թուրքիայում» հարցին ի պատասխան դոկտ. Շահինի ասել է. «Ձեռքի սակ վիճակագրական սվյալներ չունեն: Սակայն Անկարայում մի կին դիմադրեց, թե իր գյուղում իր եղբորից հղիացած աղջնակի երեխային ինչդեպ են ստանում ու թաղել: Մեկ այլ դեմքի ծանոթացա մեր համալսարանում:

Մայրը 5 տարեկան աղջկան էր բերել, որին բռնաբարել էր 19 տարեկան տղան: Որոշագի միջադեպը չիմացվի, ոստիկանությանը չէին բողոքել: Երբ ոսնձգության է ենթարկվում աղջիկ երեխան, ծնողներին մտահոգում է կուսության հանգամանքը, իսկ շղա երեխայի դարձագայում նրանք արդեն վախենում են, որ իրենց շղան միասեռական կդառնա:

Վերջին տասնամյակում աճել են երեխաների համոզող սեռական ոսնձգությունները Թուրքիայում: Սեփական ընթացիկում ոսնձգության ենթարկվածները 18 տոկոս են: Ոսնձգությունը կատարվում է անխտիր բոլոր երկրներում, սակայն իրավիճակը Թուրքիայում առավել մռայլ է: Արդարադատության նախարարության սվյալներով, 2009-ին Թուրքիայում սեռական ոսնձգության են ենթարկվել 13 հազար 812 երեխա, 2010-ին՝ 17 հազար 241, իսկ 2011-ին՝ 18 հազար 334: Անցյալ տարի ոսնձգության ենթարկվածների ընդհա-

նոր թիվը եղել է 24 հազար, որոնց մեջ երեխաները 70 տոկոս են կազմել:

Առհասարակ սեռական ոսնձգության թիրախ են դառնում աղջիկ երեխաները՝ սկսած 5 տարեկանից, սակայն Թուրքիայում բավականին բարձր է նաեւ շղա երեխաների թիվը: «Գազի» համալսարանի սվյալներով, ոսնձգության զոհերի 60 տոկոսը աղջիկ երեխաներ են, իսկ 40 տոկոսը՝ շղա»:

Ի դեպ, անկախ եթե ծագումից, Հայաստանում հայի ազգամուտով թուրք-արաբական ֆարզությունը ծավալող է թուրքերի ներկայությամբ ցեղասպանության բառի օգտագործումից խուսափող ժողովուրդը հայաստանից սակայն մեծ թվով իմունստիությունը չվիրավորելու համար նշանակալի է, որ «Ռադիկալը», որի միջոցով ծանոթացել են վերոհիշյալ սվյալներին, թուրքական թերթ է, ընդ որում՝ բավականին ազդեցիկ:

Ս. ՇԱՐՔՅԱՆ

Իսրայելական գաղտնի ծառայությունը MOSSAD-ը հիմնադրվել է Սամբուլում

Այդ մասին սեպտեմբերի 11-ի համարում գրել էր «Դուրյա բյուրոն» լրատվական գործակալությունը: Տեղեկության համաձայն, դա իրականացվել է Իսրայելի հիմնադիր Բեն Գուրիոնի հրահանգով Սամբուլում բնակություն հաստատած Ռուվեն Շիլոնի շնորհիվ, ընդ որում՝ 1947-ին Բերա թաղամասի ամենաբարձր շենքերից «Սըբուրի» (Եգիպտոս) 3-րդ հարկում:

Շիլոնը «Լրեստների ֆաղափ» Սամբուլ տեղափոխվել է 1946-ին: Մեկ տարի անց տեղափոխվել է նույն շենք: «Մուսադի» հիմնադրման ժամանակակից «Թափիմ»

թերթի վկայությամբ, Շիլոնը եղել է Իսրայելի արտոնմասնաբերության աշխատակից և խոստումնալից դիվանագետ: Նրա գլխավոր դերակատարությունն էր սարածաբանական մասնագետական երկրների մեջ հայտնաբերել Իսրայելի հնարավոր դաշնակիցներին:

Ինչ վերաբերում է «Մուսադի»-ին, ապա այս կառույցի հիմնադրումը 1947-ի սեպտեմբերի 18-ին Բերայի այդ շենքում ստորագրված արձանագրություններով դաշնակցական բնույթ է ստացել: 1958-ին Գուրիոնի գաղտնի սամբուլյան հանդիպումը Թուրքիայի վարչապետ Ադան Մեդեթի հետ դա-

սավորել է Շիլոնը, մեկ տարի անց հենց Սամբուլում էլ նա մահացել է, ինչը եղել է մահափորձի արդյունք: Ի դեպ, այն ժամանակ հիմնադրվել էր «Մուսադը» ժամանակին մի քանի անգամ այցելել է Զեմալ Աթաթուրքը:

Համեմայն դեպ Իսրայելական իշխանությունները չեն հերքել ինչդեպ «Մուսադի» Սամբուլում ստեղծման, այնուհետ էլ Եմենի հետ կապված լուրերը՝ կարծես փաստելու, որ Իսրայելի կազմավորման արժանիքներն Սամբուլում չափազանց ազդեցիկ են եղել իրենց:

Ս. Չ.

Այդ «հանդուրժողական» Ադրբեջանը

Իլիամալիեյան ֆարգանդներն օդը դողդոջանում է «Ադրբեջանի ազգային-էթնիկական հանդուրժողականության» մասին հրատարակումներով, որոնց լեյնոսիվը մեկն է՝ «ի տարբերություն Հայաստանի, Ադրբեջանում աղյուս են հարյուրից ավելի ազգային փոքրամասնություններ»: Ինչդեպիսին է Ադրբեջանի բնակչությանը թեմի կազմը ըստ դաշնակցական սվյալների: Խորհրդային 1979 թ. մարտի 1-ին սվյալներով Ադր. ԽՍՀ-ում ազգությունը «ադրբեջանցի» է նշել 4 708 832 հոգի, իսկ 2009-ի, արդեն անկախ Ադրբեջանի ժողովրդական ծառայությունը հրատարակել է ադրբեջանցիների 8 172 800 թիվը: 30 տարում, այսպիսով, Ադրբեջանի տարածքում ադրբեջանցիների թվաքանակը գրեթե կրկնապատկվել է:

Նույն ժամանակաշրջանում լեզուների փոփոխումը 158 057-ից հասել է ընդամենը 180 300-ի: Ռուսների թվաքանակը 1979 թ. կազմել է 475 255, 2009-ին՝ 119 300 մարդ: Այսինքն, այն ժամանակահատվածում, երբ ադրբեջանցիների թվաքանակը կրկնապատկվել է, ռուսներին ընդհանրապես կորցրել է ֆառակի նվազել է: Աճ «ունե-

ցել են» թալիսները: 2009-ին հաշվառվել է այդ ազգության 112 000 մարդ, սակայն թեք նկատել են նույննում, որ 1979-ի մարտի 1-ին սվյալներով Ադրբեջանում «ոչ մի թալիս չի եղել», ներկա 112 000-ը դժվար է «աճ» համարել: Ավելի հավանական է, որ թալիսների թվաքանակը նույնպես նվազել է: 30 տարում ավարները 44 072-ից «աճել» են հասել են 49 000-ի, իսկ թաթարները՝ 30 010-ից նվազել 25 900-ի: Կսրուկ աճել է թուրքերի թվաքանակը՝ 7 926-ից հասնելով 38 000-ի, բայց անգամ չափազանց ցանկության դեմքում անհնար է թուրքերին Ադրբեջանում «ազգային փոքրամասնություն» համարել, քանի որ գործում է «մեկ ազգ, երկու ժողովուրդ» սկզբունքը:

Անճան աճ են արձանագրել ցախուրները, իսկ ահա վրացիները 11 412-ից «հասել» են 12 300-ի: 30 տարում ֆրեյերը 5676-ից հասել են 6100-ի, աճել են նաեւ թաթերը, բայց նրանց հետ նույնն է կատարվել, ինչ՝ թալիսների. մայրուղ մարդահամարներում «թաթ» ազգություն չի նշվել, իսկ 2009-ի ժողովրդական վիճակագրական սվյալներով թաթերի թվաքանակը կազմել է 25 200, իսկ ահա հրեա-

ների թվաքանակը նվազել է՝ 35 487-ից հասնելով 9 100-ի: Նվազել է նաեւ ուրի բնակչության թվաքանակը՝ 5 841-ից իջնելով 3 800-ի: Ըստ դաշնակցական վիճակագրության, Ադրբեջանում «աղյուս է 120 300 հայ»: Դա ակնհայտ կեղծ թիվ է: Ընդ որում, Բաքվի վիճակագրությունը դա սակ նկատել է ունենում «Լեռնային Ղարաբաղում աղյուս հայերին»:

Սա է իրական դասկար, սրանք են Ադրբեջանի ժողովրդական վիճակագրական ծառայության դաշնակցական սվյալները: Սա է ադրբեջանական ազգային-էթնիկական հանդուրժողականության» դասկարը: Մնացած ամեն ինչ զուր ֆարգություն է, ֆողաբար, որից այն կողմ ծաղկում է ադրբեջանիզմի՝ որոշեալ «դասկարական» դասկարներն առաջ մղող ֆառակալությունը: Ի հակակեղծ ֆառակալության է ի հեռուկա բոլոր նրանց, ում ֆիմանսական է այլ կարգի աջակցությամբ անկախ Ադրբեջանի իրականացրել և շարունակում է իրականացնել Արեւելյան Անդրկովկասի նախարարի ժողովուրդների էթնոցիոլ:

Վ. Ա.

Լրացավ «Ֆոլեր» ղեկավար կամերային երգչախմբի 20-ամյակը

Այս օրը լրացավ «Ֆոլեր» ղեկավար կամերային երգչախմբի 20-ամյակը, որի առթիվ երգչախմբի գեղարվեստական ղեկավար, արվեստի վաստակավոր գործիչ Սոնա Յուրիանիայանն ասաց. «Ինչպես 20-ամյա մարդը հետ չի նայում իր անցած կյանքին, այնպես էլ մեր երգչախումբը համառոտ չի ցանկանում հետ նայել իր անցած ուղուն եւ ջանքերը եւ կատարել իր առաքելությունը: Արդեն 20 տարի է, ինչ երգչախումբը ղեկավարում են: Այս օրը կատարվում է մեր 20-ամյակը: Վերջերս հանդես եկանք նոր ծրագրով՝ «Բախ-Բիթով»: Երգչախումբն ունի փորձարարական ուղղվածություն՝ լայն դասական-ակադեմիական երգչախումբ չէ»:

Սոնա Յուրիանիայանն անդրադարձավ երգչախմբի կենսագրությանը, ասաց. «Մեր կենսագրության մեջ լայն տարածություն է խաղացել Ալեքսանդր Կոնյալովի հիմնադրած բեմադրությունը՝ խմբերգային լուծումներով», եւ հավելեց. «Վերջերս մասնակցեցի մի խմբերգային ներկայացում՝ «Ջուզսեպի», որում ամփոփված են 5 շաբաթյան գրքեր՝ «Ալիսան հրաշքերի աշխարհում», հասկանալի Ողիսեսի, «Կարոյի թռչուն», «Փոփիկ իշխանը» եւ «Գուլիվերի ճանապարհորդությունը»: Այս գրքերի ո-

րոն ստեղծել են խմբերգային ներկայացում, որը հետաքրքիր արձագանքներ ունեցավ»:

Բանախոսը նշեց նաեւ, որ երգչախումբում ընդգրկված են ոչ թե երգիչներ, այլ սեսաբաններ, խմբավարներ, որն իր գործը հետեցանում է:

«Մենք համագործակցել ենք Հայաստանի ղեկավար ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի հետ, ինչպես նաեւ մասնակցել ենք մի շարք օպերաների բեմադրությունների: Սակայն մեր նախասիրությունները կամերային ռեպերտուարն է: Յուրաքանչյուր տարի անդրադարձնում ենք հայ ժամանակակից հեղինակների ստեղծագործություններին, եւ «Ջուզսեպի» ներկայացում էլ Աննա Ազիզյանի հեղինակած երաժշտության հիման վրա է բեմադրվել», ասաց Ս. Յուրիանիայանը:

Ինչպիսիք վիճակում է գտնվում հոգեւոր եւ դասական երաժշտությունը այսօր, «Ազգի» հարցին ի պատասխան Սոնա Յուրիանիայանն ասաց. «Մենք ուրախությամբ դիմում ենք նոր ինչ վերաբերում է խմբերգային ժանրին, ապա արդեն մի քանի տարի է, ինչպես նաեւ 3 ղեկավար կամերային կոլեկտիվ, որը լուրջ մրցակցության առիթ է սալիս: Բոլոր երգչախմբերի առաջին գործը

մնում է հոգեւոր եւ աշխարհիկ անբողջ ժառանգությունը ներկայացնելը՝ եւ դրանում, եւ ներսում: Ցավով արժիք, այսօր հոգեւոր ուղղվածության երգիչներ չեն դաստիարակվում, այլ ուղղակի վրա է դրվում մասնագիտացմանը, եւ չեն համարում, որ բավարար մակարդակի վրա է ուսուցանում եւ դրանից բխող հետազոտությունները, որովհետեւ դա հասուցողության ձեւ է: Օպերային ժանրով հոգեւոր ստեղծագործությունները երգելը եւ ներկայացնելը սխալ են համարում»:

Երեւանի ղեկավար կոնսերվատորիայի կողմից ղեկավարվող առումով ինչ խմբերգային ունի հարցին ի պատասխան բանախոսը նշեց, որ այն եղել է շատ անակունք է մնալ միակ «ձուլարանը», որտեղ դաստիարակվում են համապատասխան կարգեր: Հիմա հետաքրքիրությունը մի փոքր նվազել է, սակայն խմբերգային ամբիոնը լայն մասնագետներ սվել է եւ շատ անակունք է սալ: Ինչ վերաբերում է ընդհանուր ոլորտին, ապա յուրաքանչյուր մարդն թե՛ երաժշտական դրոշմներ, թե՛ երգչախմբերը, թե՛ մասնագետները լայն ավելի բարձր մակարդակի վրա են՝ փան երեւանում, սակայն դա չի նշանակում, որ կոնսերվատորիան թերանում է իր աշխատանքները:

ՍՏԵՆԱ ՏՈՒՐՈՒՄՅԱՆ

Բորոդինի անվան լարային ֆառյակը հայաստանում

Օրերս մեկնարկեց Երեւանյան 6-րդ միջազգային երաժշտական փառատոնը, որի շրջանակներում Հայաստանում է Բորոդինի անվան լարային ֆառյակը: Համերգային կատարումներով ֆառյակը հանդես կգա այսօր եւ վաղը Արամ Խաչատրյան համերգասրահում: Լարային ֆառյակը հանդիմանում է Բորոդինի անվան լարային ֆառյակի առաջին ջութակ, հայազգի Ռուբեն Ահարոնյանը ներկայացրեց գալիք համերգի մանրամասները. «Առաջին համերգին

կկատարենք Բեթովենի թիվ 1 կվարտետը, երկ 18, ֆա մաժոր, Շոստակովիչի թիվ 3 կվարտետը, որը նվագելուց երբեք չենք հոգում, ինչպես նաեւ Է. Սիրոյանի անմահ ստեղծագործություններից՝ Կվարտետը (վարիացիաներով): Շատ ուրախ ենք, որ կոմպոզիտոր Սիրոյանը անցեալից ֆիզիկական խնդիրները, ցանկություն հայտնեց ներկա գտնվել համերգին: Համերգային երկրորդ օրը կկատարենք Լուի Շոպրի կոնցերտը՝ լարային կվարտետի եւ

նվագախմբի համար, որը Հայաստանում դեռ չի հնչել, ինչպես նաեւ Պրոկոֆեյի «Սիմֆոնիա թիվ 5-ը»:

Նշենք, որ երկրորդ բաժնում Հայաստանի ղեկավար ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը Էդվարդ Թոփչյանի գլխավորությամբ կկատարի Ռիմսկի-Կորսակովի հայտնի «Շեփերդներ» սիմֆոնիկ սյուիտը:

Հասկանալի է, որ համերգը նվիրված է լինելու մեր հայրենակից, Բորոդինի անվան ֆառյակի առաջին ջութակ Ռուբեն Ահարոնյանի ծննդյան 65-ամյա հոբելյանին, որը լրագրողների հետ հանդիպմանը երբեք չենք հոգում, որ մասին, լայն զարմացավ: Բանախոսներից Իգոր Նալդին էլ անդրադարձավ հանդիպման հետեւին իր հերթին ասաց, որ եթե հանդիպմանի համար ոչ հետաքրքիր է լինում համերգը, ապա իրենք այն չեն գտնում, ի սարբերություն էստոնացիական աստղերի, դերասանների, որոնք այդ դասին հաղորդակցվում են դասիկաների հետ:

Հավելենք, որ Բորոդինի անվան լարային ֆառյակը հիմնադր-

վել է 1945թ. Սոսկվայի կոնսերվատորիայում որոշեցուր Ս. Կերյանի կամերային անսամբլի դասարանում: 1955թ-ին կվարտետին ընդգրկվել է Բորոդինի անվան կվարտետում հանդես են գալիս Ռուբեն Ահարոնյանը (ջութակ), Սերգեյ Լոնովսկին (ջութակ), Իգոր Նալդին (ալտ), Վլադիմիր Բալախին (թավջութակ): Կվարտետն իր գոյության ընթացքում 6000-ից ավելի համերգներ է սվել խՍՀՄ-ում, Ռուսաստանում, Եվրոպայի, Ասիայի, Ամերիկայի եւ Ավստրալիայի տասնյակ երկրներում: Նշենք, որ կվարտետը ելույթներով հանդես է եկել Է. Գիլելսի, Դ. Օյստրախի, Լ. Կոզաբի, Ս. Ռոստրոպովիչի, ինչպես նաեւ համագործակցել անվանի կոմպոզիտորների, այդ թվում Դմիտրի Շոստակովիչի հետ:

Բանախոսների ընթացքում կատարվում են միասին, որն ինչպես իրենք են ասում՝ այդպես էլ դիմել է լինի, եւ հույս հայտնեցին, որ այդպես էլ կատարվակի:

ՀՐԱՉՅԱ ՂԱՓԼԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆԵՐԵՎԱՆԻ ԴՐԱՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ

0009 ԵՐԵՎԱՆ ԻՍԱՀԱՎՅԱՆ ՓՈՂ. 28
7ԵՆ. 52 47 23
ԷԼ. ՓՈՍՏ. ydt68@mail.ru
ՄԵՏԵՆԵՐԻ 29-ԻՆ ՈՐ ՆԵՐԿԱՅԱԳՈՒՄ ԱՐԿ ԿԱՄԻՏԵՏԻ
«ՍՅՈՒՂԱՆՈՒՄ, ՍՅՈՒՂԵՏՏԱՆ ԵՎ ԺԱԿԻՆԻՆ + 3 ՏՂԱՄԱՐԴ»
(Կատարվելու է 2 գործողությամբ)
Թարգմանությունը՝ Հովհաննես Թեֆգյոզյանի
Բեմադրության գեղարվեստական ղեկավար՝ Արմեն Կահազյան
Ռեժիսոր՝ Վահագն Գալստյան
Նկարչական ձեւավորումը՝ Կարեն Գրիգորյանի
Զգեստների նկարիչ՝ Սերի Սարգսյան
Երաժշտական ձեւավորումը՝ Անոն Փափազյանի
Լուսային ձեւավորումը՝ Վահագն Միսայելյանի
Տոմսերը վաճառվում են: Ներկայացման սկիզբը՝ Ժ. 19-ին:
Թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար 77 ժողովրդական արտիստ, 77 ղեկավար մրցանակի դափնեկիր ԱՐՄԵՆ ԻՍԱՀԱՎՅԱՆ

Երեւանի գլխավոր ճարտարապետը հայտարարում է Բաց մրցույթ

Գլխավոր տղոցայի Սարյան փողոցին հարող հասկանում քառանկյունի ճարտարապետական էփիզային նախագծի

Մրցույթի նպատակն է բացահայտել այնպիսի ֆառաբանական եւ ծավալարարական լուծումներ, որոնք հնարավորություն կընձեռեն ներառնակ համակցությանը այդ հասկանում իրականացնել նախատեսվող քառանկյունի շինությունը, օրգանական սարածական կառուցվածքով Սարյան փողոցի եւ Գլխավոր տղոցայի միջև:

Նախագծում անհրաժեշտ է առաջադրվել հետեւյալ ճարտարապետական լուծումները.

- ա) Գլխավոր տղոցայից Հրազդանի ձոր սանող թունելների օդափոխությունը, սարածական ուղիղ կառուցվածքի դրանցում հետհոսքի ամրացվելու արժանիքը,
- բ) քառանկյունի շինությունից 300 սեղանոց դահլիճի բնակարան գործունեության համար բոլոր նորմատիվ դասակարգումները,
- գ) ցրային մակերեսների վերականգնման եւ կանաչ սարածքների ստեղծման հնարավորությունը,

դ) նշված սարածիկ նվագազույն կառուցապատումը եւ բարեկարգումը,

ե) քառանկյունի շինությունում նախատեսվելու ոչ ավել, քան մեկ ստորգետնյա հարկ՝ աղյուսակով մեծությամբ համարժեցիկ շինարարության հնարավորությունը:

Մրցութային նյութերի գրաֆիկական ներկայացման նկատմամբ հասուցող դասակարգումներ չեն սահմանվում: Ցանկալի է աշխատանքային մանրակերտերի ներկայացումը:

Մրցութային ներկայացվող էփիզային նախագծերը դիմել է առավելագույն բացահայտելու ճարտարապետական մեծահոգեւոր, ուղղված վերը նշված խնդիրների լուծմանը:

Ընտրված լավագույն երեք (3) աշխատանքները դրանք կարգադրվում են խախտական մրցանակներով՝ յուրաքանչյուրը 400 000-ական դրամ:

Ճանաչություն
ճարտարապետական հորինվածքի մեկնաման

ցույթին կարող են մասնակցել բոլոր ցանկացողները: Մրցութային հանձնաժողովը կձեւավորվի Երեւանի ֆառաբանական կից Զարգացման խորհրդի ճարտարապետության եւ գեղարվեստի հանձնաժողովների՝ մրցութային չմասնակցող անդամների կազմից:

Մրցութային առաջարկությունները ներկայացվում են ոչ ուշ, քան 2012 թ. հոկտեմբերի 1-ը հետեւյալ հասցեով՝ Երեւանի ֆառաբանական Արգիշտի փողոց N 1, 2-րդ հարկ:

Գծագրերի աջ կողմի վերելի անկյունում վեցահարկ թվով նշվում է նախագծի ծանկագիրը, օրիֆիքս բարձրությունը՝ 15 մմ:

Գործը ներկայացնելիս, փակ ծրարի մեջ համապատասխան ծանկագրով ներկայացվում է հեղինակը կամ հեղինակային կազմը:

Մանրամասների համար այցելել Երեւանի ֆառաբանական կայքի www.yerevan.am դաստիարակական կայքը:

Ցավակցություն

Օրերս ժնեւում իր մահկանացուն է կնիել Պողոս Նուբար փառայի ավագ թողունակին՝ ազնվագարն սիկին Պաուլա Նուբար-Չամբերբեյը: Այս սխուր առիթով «Ազգի» խմբագրությունը խորագրաց ցավակցություններ է հայտնում սեր եւ սիկին Չամբեյը եւ Ինգրիս Եկալյաններին, Ասողիկ Չամբերբեյին եւ հանգուցյալի մյուս բոլոր հարազատներին:

Աժաարհի առաջնությունում էլ դասանի ծանրորդներից սղասելիքները մեծ են

Սեպտեմբերի 16-22-ը Սլովակիայում կանցկացվի ծանրամարտի աշխարհի դասանելի առաջնությունը, որի մասնակիցների թվում կլինեն նաև մեր հանրապետության ներկայացուցիչները: Պատանեկան ծանրամարտի այդ սուպերստարտները կներկայացնեն 6 ծանրորդներ: Առաջինը մրցահարթակ դուրս կգա 56 կգ քաշային Արամ Չամբարձունյանը, որին կհաջորդեն Վարդան Միլիսոյանը (69 կգ), Անդրանիկ Կարապետյանը (77 կգ), Դավիթ Թաթայանը (77 կգ), Սիմոն Մարտիրոսյանը (94 կգ) և Նարեկ Յովհաննիսյանը (94 կգ):

Ինչդեռ միտք, մեր ծանրորդներից աշխարհի դասանելի առաջնությունում էլ սղասելիքները մեծ են: Բոլորովին վերջերս հայ դասանի ծանրորդները գերազանցելով ունեցան Բուխարեստում անցկացված Եվրոպայի դասանելի առաջնությունում: Մրցահարթակ դուրս եկած մեր 9 ծանրորդներից 7-ը դարձան մրցանակակիրներ: Ընդհանուր առմամբ մեր մարզիկները Բուխարեստում նվաճեցին 10 ոսկե, 3 արծաթե և 6 բրոնզե մեդալ: Առավել հաջող հանդես եկան Իգարեթ 3այյանը (53 կգ), Ժորժ Եղիկյանը (62 կգ) ու Անդրանիկ Կարապետյանը (77 կգ), որոնք նվաճեցին Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսը:

Բուխարեստում հանդես եկած ծանրորդներից միայն 3-ը՝ Անդրանիկ Կարապետյանը (77 կգ), Վարդան Միլիսոյանը (69 կգ) և Սիմոն Մարտիրոսյանը (94 կգ) կմասնակցեն աշխարհի դասանելի առաջնությանը: Այս փաստը ծանրամարտի ֆեդերացիայի գլխավոր ֆուրստղար Փաշիկ Ավարտյանը թայմանավորել է այն հանգամանքով, որ նվազած 3 ծանրորդները ֆառ գցելու խնդիր չունեն: Իսկ մյուսները նման խնդիր ունեն, ուստի անթույլատրելի էր կարճ ժամանակահատվածում հարկադրել ծանրորդներին ֆառ գցել, ինչը կվնասեր նրանց առողջությանը և կարող էր բացասաբար անդրադառնալ ելույթների վրա:

Եվրոպայի առաջնության մրցանակակիրներից ամենամեծ սղասելիքները մարզիչներն ունեն Անդրանիկ Կարապետյանից: Վերջինս իր վստահ ելույթով թարգմանաբար Բուխարեստում անցկացված Եվրոպայի առաջնությունում: Նա չեմպիոն հռչակվեց երկամարտի 330 կգ (154+176) արդյունքով՝ առանձին վարժություններում էլ արժանանալով ոսկե մեդալների: Բացի այդ, հայ ծանրորդը թարմացրեց համաաշխարհային դասանելի առաջնությունում երկամարտում, որոնք դասանելի առաջնությունում էին հայ մեկ այլ ծանրորդ Ավան Մելիքյանից: Վերջինս այդ ռեկորդները սահմանել էր 2005-ին: Բուխարեստում հաջող հանդես եկավ նաև մեր օլիմպիական չեմպիոն Իսրայել Միլիսոյանի որդին՝ Վարդանը, որը երկամարտի 293 կգ (133+160) արդյունքով գրավեց 2-րդ տեղը: Նա ղոկում վարժությունում դարձավ ոսկե մեդալակիր, իսկ հրումում բրոնզե թարգմես ստացավ:

Սիմոն Մարտիրոսյանն էլ մինչև 94 կգ քաշայինների մրցավեճում երկամարտի 321 կգ (148+173) արդյունքով գրավեց 3-րդ տեղը՝ բրոնզե մեդալներ նվաճելով նաև առանձին վարժություններում: Չունենալով, որ Սլովակիայի Կոչիցե ֆաղափից էլ հայ դասանի ծանրորդները կվերադառնան մեդալների հարուստ ավարով:

ՖՖՖ-ն բողոքարկել է ֆուտբոլային խաղի որոշ դրվագներ

Բուլղարական մի շարք լրատվամիջոցներ անդրադարձել են Բուլղարիա-Ֆուտբոլային ֆեդերացիայի հանդիմանը, որոնք բողոքարկում են բազմաթիվ անձեռնարկներ: Չայասահի ֆուտբոլի ֆեդերացիան բողոքարկել է Բուլղարիա-Ֆուտբոլային հանդիման այն դրվագները, որոնք ֆուտբոլի ազգային ֆեդերացիաները՝ ըստ ՖԻՖԱ-ի կանոնակարգերի, իրավունք ունեն բողոքարկելու: Դրանք բացառապես

կապված են ֆուտբոլային խաղի կանոնների հետ: Մանրամասները հրատարակել է ՖԻՖԱ-ն նախապես հարձակ չի գտնում, քանի որ դրանք դրվելու են ֆուտբոլային հանդիման կազմակերպման, կարգադրական և մի շարք այլ դրվագներով գեկույց ներկայացնելու և դրանք արձանագրելու իրավունքը դասակարգել է ՖԻՖԱ-ի կոմիսարին և ոչ ազգային ֆեդերացիաներին:

Գետրգ Ղազարյանը ներողություն է խնդրել

Բուլղարիայի հավաքականի հետ խաղում ոչ մարզական դրվագներով համար կարմիր ֆառ արժանացած Գետրգ Ղազարյանը ֆեյսբուքյան իր էջում ներողություն է խնդրել իր արարքի համար:

«Չարգելի ֆուտբոլային բարեկամներ: Բուլղարիա-Ֆուտբոլային հանդիման ժամանակ իմ սխալը չի բերեց ինձ համար շատ ծանր միջադեպի համար ցանկանում եմ ներողություն խնդրել ՖԻՖԱ-ից Fair Play-ի կանոնները խախտելու համար, ՖԻՖԱ-ից, Չայասահի ազգային հավաքականի անդամներից, երկրագործներից և վերջապես այն երիտասարդից, ում հարվածել եմ գնդակով: Չուզեմ եմ, որ ՖԻՖԱ-ն հնարավորինս ընթացումով կոնստենս իմ այս դրվագին, քանի որ հասկանում եմ ընդունում եմ սխալս», հայտարարել է Գետրգ Ղազարյանը:

Միսիթարյանը Եվրոպայի 100 լավագույն ֆուտբոլիստների թվում է

Արդեն 25 տարի է, ինչ ՈւԵՖԱ-ն յուրաքանչյուր մրցաշրջանի ավարտից հետո հրատարակում է իր դասակարգված լավագույն ֆուտբոլիստներին: 2011-ի մրցաշրջանին նվիրված վերջերս լույս տեսած լավագույն ֆուտբոլիստներին հրատարակվել է Եվրոպայում աչի ընկած 100 լավագույն ֆուտբոլիստների ցանկը: Այդ ցանկում իր արժանի տեղն է գրառեցրել 77 հավաքականի և Դոմեցկի «Շախտյորի» կիսապաշտպան Չենիս Միսիթարյանը: Ըստ հեղինակների, Չենիս Միսիթարյանը Չայասահի հավաքականի գլխավոր ռեպրեզենտանտ էր, երբ մեր ընտանիքը ժամանակում կոնստենս իմ այս դրվագին, քանի որ հասկանում եմ ընդունում եմ սխալս», հայտարարել է Գետրգ Ղազարյանը:

Զրահակիրը 2014-ի աշխարհի առաջնության թախան

2014-ին Բրազիլիայում կայանալիք ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության դասակարգված թախան է ընտրվել գրահակիրը: ՖԻՖԱ-ն դասակարգել է այն: Թախանի անունն առայժմ անհայտ է: Այն կընտրվի ինտերնետային կայքում կազմակերպվելիք հարցման արդյունքներով: Ավելի վաղ նույնիսկ ֆուտբոլային ընտրվել էր 2014-ի աշխարհի առաջնության դասակարգված գնդակի անվանումը՝ Բրազուկա, որը կազմվել է Բրազիլիա և բազուկա բառերից: Թախանի դասակարգված ներկայացուցիչը Բրազիլիայի հեռուստատեսությանը սեղի կունենա առաջիկա կիրակի:

Բրազիլական գրահակիրների ֆանակը վերջին 10 տարիներին 30 տոկոսով նվազել է: Այս կենդանիները հայտնվել են բնաջնջման սղառնակի սակ: Թախանի ընտրությանը երկրի բնապահպանական խոսք կազմակերպություններից մեկը ցանկանում է հանրության ուշադրությունը բեռնել գրահակիրների խնդիրներին: Թախանի ընտրությունը կազմակերպիչների համար կարելու նշանակություն ունի: Չաջողված թախանը կարող է մեծ անհույս աղաղակներ մրցաբար կազմակերպիչներին: Նեմո, որ գրահակիրն

Կկանգնեցվի Արդու Ջաբարի արձանը

Բասկետբոլի ԱՄՆ-ի ազգային ընկերակցության «Լուս Անջելես Լեյկերս» թիմի որոշել է իր նախկին բասկետբոլիստ Ջաբարի Արդու Ջաբարի արձանը կանգնեցնել «Սթեյթլիգ Ցենթր» մարզադահլիքում: Լեգենդար բասկետբոլիստը 14 մրցաշրջան (1975-1989-ին) մեծ հաջողությամբ հանդես է եկել «Լուս Անջելես Լեյկերսում», օգնել է թիմին 5 անգամ նվաճելու երկրի չեմպիոնի տիտղոսը: Մարզական իր հարուստ կեն-

սագրության ընթացքում Ջաբարը 6 անգամ հռչակվել է երկրի չեմպիոն, նույնիսկ անգամ էլ ժամանակակից է առաջնության ամենամարտնչավոր խաղացողը: Նախկինում նման դասակարգում արժանացել ակունքի ես երկու անվանի բասկետբոլիստներ Մեջիկ Ջոնսոնն ու Ջերի Ուեսթը, ինչպես նաև մեկնաբան Չիկ Չերնը, որը երկար տարիներ մեկնաբանել է «Լուս Անջելես Լեյկերսի» հանդիմանները:

Էջը դասակարգված ԱՄՆ ՉԱՅՐԱԿԵՏՆԱԸ

Մարզի դասանում Ռիվալդոն մտադիր է ավարտել կարիերան

Աշխարհի չեմպիոն, 1999-ի Եվրոպայի և աշխարհի լավագույն ֆուտբոլիստ, բրազիլացի Ռիվալդոն դժգոհ լինելով ռուսաստանցի մարզիչ Վիկտոր Բոնդարենկոյի՝ իր նկատմամբ ունեցած վերաբերմունքից, վճռել է ավարտել կարիերան: 40-ամյա Ռիվալդոն ներկայումս հանդես է գալիս Անգոլայի «Կաբուլոնգ» թիմում: Վերջին քաշանում նա ավելի հաճախակի է հայտնվում դասանելի մարզի մասնակցում, ինչը ֆուտբոլիստի դժգոհության տեղի է տալիս:

Ռիվալդոն նշել է, որ մարզիչը դասանելի մարզիչների մասնակցում է նստեցրել թիմի լավագույն ռմբարկուներին՝ իրեն, Մոլեյեին ու Սավուին: Նվաճած եռյակի օգտին գրանցված է թիմի խփած 32 գոլերից 22-ը: Ընդ որում Ռիվալդոն առաջնության լավագույն ռմբարկուների ցանկում 2-րդ տեղում է: Նա 10 գոլի հեղինակ է դարձել: Առաջնության ավարտից 7 տարի առաջ «Կաբուլոնգ» 3-րդ տեղում է՝ առաջատար «Ռեյրեասիվո դո

Լիբուլոյից» հետ մնալով 13 միավորով: Ինչ վերաբերում է թիմի գլխավոր մարզիչ Վիկտոր Բոնդարենկոյին, առաջ վերջինս աֆրիկյան ֆուտբոլի գիտն է: Արդեն 20 տարի Բոնդարենկոն աշխատում է «սե» մայրցամաքում: Երկար տարիներ նա մարզել է Մոզամբիկի թիմերը, առաջ գլխավորել է Եգիպտոսի «Իսմաիլիան»: Նախկինում ռուսական ֆուտբոլիստը 2010-ից է մարզում Անգոլայի «Կաբուլոնգը»: Արդեն հաջորդ մրցաշրջանում թիմը դարձավ առաջնության արծաթե մեդալակիր:

Ճաղոնացի դասանիները նախադասարարվում են հանգանում

Սեպտեմբերի 11-ից Ճաղոնիայի ֆուտբոլի մինչև 16 տարեկանների դասանելի հավաքականն ուսումնասիրական հավաք է անցկացնում հանգանում: Ճաղոնացիները նախադասարարվում են Իրանում կայանալիք մինչև 16 տարեկանների Ասիայի դասանելի առաջնության եզրափակիչ մրցաբարին: Սեպտեմբերի 18-ին Ճաղոնիայի հավաքականը Չայասահից կուղեւորվի Իրան:

Իսկ մինչ այդ Ճաղոնացի ֆուտբոլիստները սուղադակում 2 հանդիման կանցկացնեն: Այսօր հանգանում մարզաբարայում Ճաղոնացիները կմրցեն Չայասահի մինչև 16 տարեկանների դասանելի հավաքականի հետ: Իսկ սեպտեմբերի 17-ին ֆուտբոլի ակադեմիայում Ճաղոնացիների մրցակիցը կլինի Չայասահի մինչև 17 տարեկանների դասանելի հավաքականը:

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը և Ռուսաստանի հայերի միությունը, ՀՀ Սփյուռքի նախարարության հետ համատեղ, հայտարարում են 2013թ. ստեղծագործական և գիտական աշխատանքի միջազգային ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ

Բարի ավանդույթ դարձած այս ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹՅԱՆ նպատակն է նպաստել Հայաստանի գիտական և ստեղծագործական մտավորականության գործունեության ակտիվացմանը, խթանել երկրի մտավոր կյանքի աշխուժացումը:

Մրցանակաբաշխությունն անց է կացվում ՀՀ Կրթության և Գիտության, Մշակույթի նախարարությունների հետ համագործակցությամբ՝ ՀՀ Գիտությունների Ազգային ակադեմիայի, Հայաստանի գրողների, ժուռնալիստների, նկարիչների, կոմպոզիտորների միությունների ու ՀՀ երաժշտական ընկերության մասնակցությամբ:

Արդեն մեկնարկել է «Մրցանակաբաշխություն - 2013» -ը, որի արդյունքները կամփոփվեն 2013թ. հուլիս - օգոստոս ամիսներին:

Մրցանակաբաշխությունը համահայկական նշանակություն ունեցող միջոցառում է, որին կարող են մասնակցել Հայաստանի Հանրապետության, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության և սփյուռքահայ մտավորականության ներկայացուցիչները:

ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Գիտականների համար

«Լավագույն գիտական աշխատանք» մրցույթին կարող են մասնակցել մինչև 35 տարեկան երիտասարդ գիտնականները: Մրցույթը նվիրվում է ՀՀ ԳԱԱ 70-ամյակին:

Սահմանված են մրցանակներ 12 անվանակարգերում.

- ▼ ֆիզիկա
- ▼ մաթեմատիկա և մեխանիկա
- ▼ ինֆորմատիկա
- ▼ տեխնիկական գիտություններ
- ▼ քիմիա
- ▼ կենսաբանություն
- ▼ պատմություն
- ▼ սոցիոլոգիա և իրավագիտություն
- ▼ երկրաբանություն
- ▼ արվեստ, լեզու և գրականություն
- ▼ տնտեսագիտություն
- ▼ հայագիտություն և ազգագրություն

Մրցանակային ընդհանուր ֆոնդը կազմում է 12 միլիոն դրամ: Մրցանակակիրները կպարգևատրվեն դրամական պարգևներով և կարժանանան ՀՀ ԳԱԱ, ՀՀԿ և ՌՀՄ պատվավոր դիպլոմներով: Մրցույթին կարող են ներկայացվել միայն 2011 - 2013 թվականներին հրատարակված գիտական հոդվածների շարքը և մենագրությունները, կամ արտոնագրված աշխատանքները:

Ներկայացվող փաստաթղթերի փաթեթը պետք է ներառի այն կազմակերպության գիտական խորհրդի որոշումը, որտեղ աշխատում է հայտատուն: Փաստաթղթերը կարող են ներկայացվել նաև տվյալ բնագավառում գործող որևէ այլ կազմակերպության գիտական խորհրդի միջոցով: Ներկայացնող կազմակերպությունը յուրաքանչյուր անվանակարգում կարող է առաջադրել միայն մեկ աշխատանք: Մրցույթի արդյունքները կհայտարարվեն 2013թ. սեպտեմբեր ամսին:

Հաղթող են ճանաչվելու այն հեղինակները (հեղինակային խումբը), որոնց գիտական աշխատանքները վերաբերում են գիտության տվյալ բնագավառի ժամանակակից թեմաներին և կունենան զուամրային ամենաբարձր ազդեցության գործակից (Impact Factor) և ամենաշատ հոդվածներ:

Ներկայացման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի ձևերը կարելի է ստանալ ՀՀ ԳԱԱ «Գիտության զարգացման հիմնարկում» գրասենյակից կամ Հիմնարկի կայքի միջոցով <http://sdfund.sci.am>.

Փաստաթղթերի ներկայացման ժամկետը 2013թ. մարտի 1-ից մինչև հունիսի 1-ը:

Հասցեն: 0019, Մարշալ Բաղրամյանի պող. 24, Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն:
Հեռ. +(37410) 527530, +(37410) 527031:

Գրողների համար

Համահայկական գրական մրցանակաբաշխությունն անց է կացվում «ԳՐԱԿԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ - 21-րդ դար» նշանաբանով հետևյալ անվանակարգերում.

- ▼ Արձակ
- ▼ Պոեզիա
- ▼ Դրամատուրգիա կամ մանկապատանեկան գրականություն

Կանոնակարգի համաձայն, մրցույթին առաջարկվող երկերը գնահատվում են գեղարվեստական մակարդակի, հարցադրումների ու թեմաների այժմեականության եւ ինքնատիպության, ինչպես նաեւ բարոյափիլիսոփայական եւ հոգեւոր արժեհամակարգի տեսանկյուններից:

Բոլոր տեսուերը պետք է լինեն անտիպ եւ ներկայացվեն ծածկանունով:

Մրցանակային ֆոնդը կազմում է 5,5 միլիոն դրամ:

Նախատեսված են հետևյալ մրցանակները.

1. Արձակ - (նվազագույն ծավալը 80 համակարգչային էջ) - 1.650.000 դրամ

2. Պոեզիա - (նվազագույն ծավալը 700 տող) - 1.650.000 դրամ

3. Դրամատուրգիա - (1 պիես) կամ մանկապատանեկան գրականություն - (արձակ 40 էջ, չափածո 700 տեղ) - 1.650.000 դրամ:

Լյուրերը ներկայացնել ս.թ. սեպտեմբերի 1-ից մինչև 2013 թ. հունիսի 1-ը, Գրողների միություն, աշխատակազմի ղեկավարին:

Մրցանակաբաշխության արդյունքները կամփոփվեն 2013թ. հունիսին:

Հասցե՝ Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 3:
Հեռախոս՝ 56-45-70

Նկարիչների համար

Հայտարարվում է կերպարվեստի զարգացմանը նպատակաուղղված լավագույն ստեղծագործությունների մրցույթ հետևյալ անվանակարգերում.

1. Գեղանկարչություն - 4 մրցանակ, յուրաքանչյուրը՝ 450.000 դրամ

2. Զանդակ - 2 մրցանակ յուրաքանչյուրը՝ 450.000 դրամ

3. Գրաֆիկա- 2 մրցանակ - յուրաքանչյուրը՝ 320.000 դրամ

4. Դեկորատիվ կիրառական արվեստ - 1 մրցանակ՝ 320.000 դրամ:

5. Մրցանակային ֆոնդը կազմում է 5,5 միլիոն դրամ: Մրցույթին կարող են մասնակցել միայն Հայաստանի նկարիչների միության անդամները:

Հանձնաժողովն իրավասու է, մրցանակային ֆոնդի սահմաններում փոփոխել անվանակարգերի քանակը եւ մրցանակների գումարների չափը՝ ըստ փաստացի ներկայացված ստեղծագործությունների:

Մրցանակաբաշխությանը ներկայացվում են 2011 - 2013 թվականների ստեղծագործությունները:

Աշխատանքները ներկայացնել Հայաստանի նկարիչների միություն՝ 2013թ. օգոստոս ամսվա ընթացքում: Արդյունքները կամփոփվեն 2013թ. սեպտեմբերին:

Հասցե՝ Երեւան, Աբովյան 16
Հեռախոս՝ +374 10 56-47-24, 56-48-53

Կոմպոզիտորների և երաժշտագետների համար

Հայտարարվում է լավագույն կոմպոզիտորական եւ երաժշտագիտական ստեղծագործությունների մրցույթ, որին կարող են մասնակցել այն կոմպոզիտորներն ու երաժշտագետներն, ովքեր ունեն պրոֆեսիոնալ երաժշտական կրթություն:

Մրցանակային ֆոնդը կազմում է 5,5 միլիոն դրամ:

Կոմպոզիտորական արվեստի ասպարեզ

Հայ ժամանակակից կոմպոզիտորական արվեստի ստեղծագործական ձեռքբերում ասպարեզում ներկայացվում են ստեղծագործություններ, գրված հետևյալ ժանրերում.

ա. Կոկալ-սիմֆոնիկ, կոնցերտային երաժշտության ժանրում գրված ստեղծագործություն /15-20 րոպե/ - մրցանակային ֆոնդը՝ 1.280.000 դրամ

բ. Գործիքային անսամբլների համար /դուետ, տրիո, կվարտետ եւ այլն/ գրված ստեղծագործություն /12-15 րոպե/ - մրցանակային ֆոնդը՝ 1.100.000 դրամ

գ. Խմբերային, վոկալ-գործիքային երաժշտության ժանրում գրված ստեղծագործություն /8-10 րոպե/ - մրցանակային ֆոնդը՝ 250.000 դրամ:

Երաժշտագիտության ասպարեզ

Հայ երաժշտության զարգացման նոր հեռանկարներ ասպարեզում ներկայացվում են՝ գիտական հոդվածների ժողովածու, երաժշտագիտական հրապարակախոսություն, մենագրություն: Մրցանակային ֆոնդը կազմում է 900.000 դրամ:

Երաժշտագիտական աշխատություններն ընդունվում են հրատարակված օրինակի տեսքով:

Կոմպոզիտորական ստեղծագործություններն ընդունվում են համակարգչային շարվածքի կամ բավարար ընթեռնելի ձեռագրի տեսքով:

Կարող են ներկայացվել նաեւ ստեղծագործական ձայնագրություններ՝ եթե այդպիսիք առկա են:

Յուրաքանչյուր հեղինակից ընդունվում է մեկ գործ՝ մեկ անվանակարգում:

Մրցույթին չեն կարող ներկայացվել նախկինում մրցանակ չափած գործեր: Աշխատանքներն ընդունվում են մինչև 2013 թ.-ի հունիսի 30 -ը:

Աշխատանքներն ընդունվում են Հայաստանի Կոմպոզիտորների եւ երաժշտագետների միության քարտուղարությունում:

Հասցե՝ Երեւան, Դեմիրճյան 25:
Հեռ.՝ 52-47-02

Լրագրողների համար

Հայտարարվում է լրագրողական լավագույն հրապարակումների մրցույթ՝ «Մեր հավատամքը՝ պետականություն, միասնականություն, ազգային ինքնություն» թեմայով:

Մրցույթին ներկայացվող հրապարակումները պետք է արտացոլեն մեր պետականության, միասնականության, ազգային ինքնության հիմնահարցերը, արտացոլեն Հայաստանի Հանրապետության հետագա զարգացման, բարգավաճման, ժողովրդավարացման արնապնդման, քաղաքացիական հասարակության կայացման գործընթացները: Ինչպես նաև պայքարը՝ ազգային անվտանգությանը սպառնացող դրսևորումների, կոռուպցիայի, արտագաղթի, աղանդների դեմ:

Մրցանակային ֆոնդը կազմում է 5,5 միլիոն դրամ: Սահմանվում են հետևյալ մրցանակները.

1. Տպագիր մամուլ - 3 մրցանակ՝ 500.000 -ական դրամ

2. Հեռուստահաղորդումներ - 2 մրցանակ՝ 500.000 -ական դրամ

3. Ռադիոհաղորդումներ - 2 մրցանակ՝ 500.000 -ական դրամ

4. Սփյուռքահայ լրատվամիջոց - 2 մրցանակ՝ 500.000 -ական դրամ

5. Սահմանվում է նաև հատուկ մրցանակ՝ Ռուսաստանի հայերի միության բազմաբնույթ գործունեությունը լուսաբանող լավագույն հրապարակումների համար՝ 500.000 դրամ:

Մրցանակաբաշխությանը կարող են մասնակցել միայն Հայաստանի ժուռնալիստների միություն անդամները:

Նախկինում սույն մրցանակին արժանացած գործերը չեն քննարկվելու:

Լյուրերի ներկայացման վերջին ժամկետը 2013թ. օգոստոսի 31 -ն է: Մրցույթի Լյուրերը ներկայացնել անձամբ կամ ուղարկել Հայաստանի ժուռնալիստների միություն՝ Երևան, Պուշկինի 3ա հասցեով /56 12 76/:

Երգչախմբերի համար

Հանրապետությունում երգչախմբային արվեստի հետագա զարգացման նպատակով հայտարարվում է երիտասարդական երգչախմբերի հանրապետական փառատոն - մրցույթ:

Փառատոն - մրցույթին կարող են մասնակցել Հայաստանի Հանրապետության և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության երիտասարդական երգչախմբերը, որոնց անդամների միջին տարիքը չի գերազանցում 35 տարին:

Փառատոն - մրցույթի ծրագիրն իր մեջ ներառում է.

ա) Կոմիտասի խմբերգերից մեկ ստեղծագործություն

բ) Հայ մեծանուն կոմպոզիտոր Էդգար Յովհաննիսյանի ժողովրդական երգերի մշակումներից որևէ մի ստեղծագործություն

գ) Երգչախմբի գեղ. ղեկավարի կողմից ներկայացված ստեղծագործություն

Ելույթի տևողությունը ոչ ավելի, քան քսան րոպե:

Մայրաքաղաքում գործող երգչախմբերի համար փառատոն - մրցույթի ունկնդրումը կկազմակերպվի Երևանում, իսկ մարզերի համար՝ համապատասխան մարզկենտրոններում:

Հանրապետական փառատոն - մրցույթը և մրցույթի դափնեկիրների գլխա համերգը կանցկացվի 2013թ. Սեպտեմբեր - հոկտեմբեր ամիսներին:

Փառատոն - մրցույթի ընդհանուր մրցանակային ֆոնդը կազմում է 4 միլիոն դրամ:

Հաղթողների համար մրցույթով սահմանվում է 3 մրցանակ, յուրաքանչյուրը՝ 600.000 -ական դրամ:

Խրախուսական 3 մրցանակ՝ 300. 000 - ական դրամ:

Կոմպոզիտորների համար հայտարարվում է խմբերգային մեկ ստեղծագործության (երկսեռ քառաձայն երգչախմբի համար) մրցույթ՝ դաշնամուրի նվագակցությամբ, որի մրցանակային ֆոնդը կազմում է 300.000 դրամ:

Փառատոնի մասնակից երգչախումբը պետք է ներկայացնի հետևյալ փաստաթղթերը.

- ▼ Տվյալներ երգչախմբի մասին (հավաքած համակարգչով)
- ▼ Երկու գունավոր լուսանկար 20/14 չափի
- ▼ Ներկայացվող ծրագիրը (հավաքած համակարգչով)

Փառատոն - մրցույթի մասնակցության հայտերն ընդունվում են մինչև 2013թ. մայիսի 30-ը:

Հասցե՝ Հայաստանի Երաժշտական Ընկերություն, Սայաթ - Նույա 15

Հեռ. 58 04 23, 58 95 71

Ռուսաստանի հայերի միության և Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի կողմից անցկացվող «Մրցանակաբաշխություն - 2013» - ի մրցանակային ընդհանուր ֆոնդը, բոլոր մրցույթների գծով, կազմում է 65 միլիոն դրամ, որից 39 միլիոն դրամը տրամադրվում է «Գիտական և ստեղծագործական աշխատանքների «Մրցանակաբաշխություն - 2013» - ի անցկացմանը, իսկ 26 միլիոն դրամը՝ այլ ոլորտներում իրականացվող մրցույթներին:

Փառատոն - մրցույթի մասնակցության հայտերն ընդունվում են մինչև 2013թ. մայիսի 30-ը:

Հասցե՝ Հայաստանի Երաժշտական Ընկերություն, Սայաթ - Նույա 15

Հեռ. 58 04 23, 58 95 71

Ռուսաստանի հայերի միության և Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի կողմից անցկացվող «Մրցանակաբաշխություն - 2013» - ի մրցանակային ընդհանուր ֆոնդը, բոլոր մրցույթների գծով, կազմում է 65 միլիոն դրամ, որից 39 միլիոն դրամը տրամադրվում է «Գիտական և ստեղծագործական աշխատանքների «Մրցանակաբաշխություն - 2013» - ի անցկացմանը, իսկ 26 միլիոն դրամը՝ այլ ոլորտներում իրականացվող մրցույթներին:

Փառատոն - մրցույթի մասնակցության հայտերն ընդունվում են մինչև 2013թ. մայիսի 30-ը:

Հասցե՝ Հայաստանի Երաժշտական Ընկերություն, Սայաթ - Նույա 15

Հեռ. 58 04 23, 58 95 71

Ռուսաստանի հայերի միության և Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի կողմից անցկացվող «Մրցանակաբաշխություն - 2013» - ի մրցանակային ընդհանուր ֆոնդը, բոլոր մրցույթների գծով, կազմում է 65 միլիոն դրամ, որից 39 միլիոն դրամը տրամադրվում է «Գիտական և ստեղծագործական աշխատանքների «Մրցանակաբաշխություն - 2013» - ի անցկացմանը, իսկ 26 միլիոն դրամը՝ այլ ոլորտներում իրականացվող մրցույթներին:

Փառատոն - մրցույթի մասնակցության հայտերն ընդունվում են մինչև 2013թ. մայիսի 30-ը:

Հասցե՝ Հայաստանի Երաժշտական Ընկերություն, Սայաթ - Նույա 15

Հեռ. 58 04 23, 58 95 71

Ռուսաստանի հայերի միության և Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի կողմից անցկացվող «Մրցանակաբաշխություն - 2013» - ի մրցանակային ընդհանուր ֆոնդը, բոլոր մրցույթների գծով, կազմում է 65 միլիոն դրամ, որից 39 միլիոն դրամը տրամադրվում է «Գիտական և ստեղծագործական աշխատանքների «Մրցանակաբաշխություն - 2013» - ի անցկացմանը, իսկ 26 միլիոն դրամը՝ այլ ոլորտներում իրականացվող մրցույթներին:

Փառատոն - մրցույթի մասնակցության հայտերն ընդունվում են մինչև 2013թ. մայիսի 30-ը:

Հասցե՝ Հայաստանի Երաժշտական Ընկերություն, Սայաթ - Նույա 15

Հեռ. 58 04 23, 58 95 71

Ռուսաստանի հայերի միության և Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի կողմից անցկացվող «Մրցանակաբաշխություն - 2013» - ի մրցանակային ընդհանուր ֆոնդը, բոլոր մրցույթների գծով, կազմում է 65 միլիոն դրամ, որից 39 միլիոն դրամը տրամադրվում է «Գիտական և ստեղծագործական աշխատանքների «Մրցանակաբաշխություն - 2013» - ի անցկացմանը, իսկ 26 միլիոն դրամը՝ այլ ոլորտներում իրականացվող մրցույթներին:

Փառատոն - մրցույթի մասնակցության հայտերն ընդունվում են մինչև 2013թ. մայիսի